

Dosarul nr. 2rac-58/19

Prima instanță - Judecătoria Edineț, sediul Briceni (jud. : E. Tverdohleb)
Instanța de apel - Curtea de Apel Bălți (jud. : S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

Î N C H E I E R E

30 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Agro Domain Group",

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Agro Domain Group” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Fagos-Prim” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fagos-Prim”, casată hotărârea din 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni,

c o n s t a t ă :

La 30 noiembrie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată "Agro Domain Group" s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Fagos-Prim” solicitând încasarea sumei de 20 000 de lei cu titlu de datorie, 36 000 de lei cu titlu de penalitate, 3 513,97 lei cu titlu de dobândă de întârziere și 1 774,62 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a relatat că în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.0018 din 12 februarie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată "Agro Domain Group" a vândut Societății cu Răspundere Limitată „Fagos-Prim” îngrășămintă organic foliar Vita Planta în cantitate de 1600 litri, la prețul de 35 lei, per litru.

Conform pct.1.3 al contractului cumpărătorul s-a obligat ca până la 1 septembrie 2016 să achite vânzătorului marfa.

Reclamantul a indicat că marfa a fost livrată în diferite etape și anume: conform facturii fiscale nr. JV 8283059 din 8 aprilie 2016 în sumă de 35 000 de lei.

La 1 septembrie 2016, părțile au încheiat acordul adițional nr.1 cu privire la modificarea contractului de vânzare-cumpărare, potrivit căruia Societatea cu

Răspundere Limitată "Fagos-Prim" s-a obligat să efectueze plata pentru marfa livrată până la 31 decembrie 2016.

Însă, Societatea cu Răspundere Limitată "Fagos-Prim" a achitat doar suma de 15 000 de lei, restanța fiind de 20 000 de lei.

Reclamantul a menționat că pentru întârzierea plății mărfii, pârâtul este obligat la plata penalității în cuantum de 1% din valoarea mărfii livrate și neachitate, începând cu 1 ianuarie 2017 pentru fiecare zi de întârziere, ceea ce constituie 36000 lei (20000 lei x 180 zile pentru perioada 1 ianuarie 2017-29 noiembrie 2017)

De asemenea, pârâtul urmează să achite și dobânda de întârziere pentru aceeași perioadă de neplată, în sumă de 3153,97 lei, calculată în mărime de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 Cod civil.

În drept, pretențiile se întemeiază pe dispozițiile art.8-11, 268, 514, 572, 575, 602, 610, 624-625 Cod civil.

La 20 martie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată "Agro Domain Group" a depus cerere în instanță privind modificarea pretențiilor din acțiunea civilă. A menționat că pârâtul a efectuat transferuri bancare în vederea stingerii datoriei și la 23 ianuarie 2018 a achitat datoria în mărime de 20 000 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 3200 lei și 1774,62 cheltuielile de plata taxei de stat

Astfel, din suma totală 60928,59 lei, pârâtul a achitat 24974,62 lei, restanța fiind de 35953,97 lei, și astfel, susține cerința concretizată la 29 noiembrie 2017 cu privire la încasarea penalității.

La 18 aprilie 2018, a mai depus o cerere de modificarea pretențiilor în care suplimentar a menționat că Societatea cu Răspundere Limitată "Fagos-Prim" i-a mai transferat 10 000 de lei în contul achitării penalității. Astfel, solicită încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată "Fagos-Prim" a sumei de 25 953,97 cu titlu de penalitate.

Prin hotărârea din 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Edineț sediul Briceni, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Agro Domain Group", a fost admisă.

S-a încasat din contul Societății cu Răspundere Limitată "Fagos-Prim" în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată "Agro Domain Group" suma de 32800 de lei cu titlu de penalitate, 3153,97 lei cu titlu de dobândă de întârziere, în total suma de 35 953,97 lei.

La 17 mai 2018, Societatea cu Răspundere Limitată "Fagos-Prim" a declarat apel împotriva hotărârii din 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Edineț sediul Briceni în partea ce ține de încasarea penalității și dobânzii de întârziere, solicitând emiterea unei noi decizii prin care să fie micșorată penalitatea până la suma achitată, în rest a respinge acțiunea. Totodată, a solicitat și încasarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 297 lei cheltuieli de asistență juridică în sumă de 2000 lei.

Prin decizia din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Fagos-Prim".

S-a casat integral hotărârea din 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Edineț sediul Briceni și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Agro Domain Group" a fost respinsă.

S-a încasat din contul Societății cu Răspundere Limitată ”Agro Domain Group” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată ”Fagos-Prim” suma de 2297 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Pentru a decide astfel, instanța a constatat că pe parcursul examinării cauzei în fond reclamantul și-a modificat pretențiile din acțiune în sensul diminuării, datorită rambursării unor sume de către pârât solicitând în final doar încasarea penalității restante în sumă de 25953,97 lei. Astfel, încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 3153,97 lei, contravine dispozițiilor art.240 alin. (3) Cod de procedură civilă, deoarece depășește pretențiile formulate de reclamant.

Cu referire la pretenția privind încasarea penalității instanța a conchis că acesta urmează a fi redusă în temeiul art.630 din Codul civil. În dovedirea concluziei a considerat relevant actul din 21 mai 2018 de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale, aprobate de Secția Situații Excepționale din care rezultă că valoarea estimativă a producției compromise din cauza calamităților este de 82 6546 lei.

Instanța a concluzionat că întârzierea Societății cu Răspundere Limitată ”Fagos-Prim” în achitarea plăților contractuale, s-a datorat unor circumstanțe obiective, care nu au depins de voința acestuia. Astfel, a considerat posibilă micșorarea cuantumului penalității în vederea diminuării, stabilind cu titlu de penalitate suma de 10000 lei.

Potrivit ordinului de plată nr.1 din 20 martie 2018 Societatea cu Răspundere Limitată ”Fagos-Prim” deja a achitat Societății cu Răspundere Limitată ”Agro Domain Group” 10 000 de lei în contul achitării penalității. Iar prin plata efectuată debitorul a recunoscut, de fapt, prejudiciile pe care le-a cauzat creditorului, și astfel și-a manifestat voința de a le repara. Astfel, instanța a respins acțiunea.

La 6 decembrie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată ”Agro Domain Group” a declarat recurs împotriva deciziei din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Bălți solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 18 aprilie 2018 a Judecătorei Edineț sediul Briceni.

Ca temei de drept recurentul a indicat prevederile art. 432 alin. (2) lit. a) Cod de procedură civilă care statuează că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

În motivare a indicat că soluția instanței de apel este neîntemeiată și nemitovată. Instanța nu s-a pronțat asupra motivelor invocate de reclamant.

Prin acordul adițional, părțile au stabilit că în cazul neachitării mărții în termenul stabilit, cumpărătorul va achita vânzătorului începând cu 1 ianuarie 2017, penalitate în mărime de 1% din valoarea mărții livrate, pentru fiecare zi de întârziere.

Din motivul întârzierii achitării în termen, întreprinderea a suferit daune și astfel pârâtul trebuie să achite penalitatea prevăzută în contract.

Acesata și-a executat obligațiunile contractuale și a furnizat produse agricole în cuantum de 35 000 de lei, însă Societatea cu Răspundere Limitată ”Fagos-Prim” a încălcat obligațiunile achitării mărții și a achitat doar parțial din suma integrală.

Prin micșorarea calculului penalității, instanța de apel a dat o interpretare greșită, prevederilor art. 624 din Codul civil. Decizia instanței de apel relevă o

insuficientă analiză a probatoriului administrat în cauză ce a condus la reținerea unei situații de fapt inexacte.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 18 septembrie 2018.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 6 decembrie 2018, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Agro Domain Group" nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată "Agro Domain Group".

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari